

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359030.15>
CZU: 336.71(478)

THE BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

SISTEMUL BANCAR AL REPUBLICII MOLDOVA

GONCEAR Elena, studentă, Specialitatea: MRU

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: elenagoncear13@gmail.com

Abstract: *For economists, the study of banking institutions is one of the most fascinating areas of exploitation. It studies, analyzes this perpetual mobile of money funds in which the act of payment fulfills both the role of the heart that transports money - blood - to each part of the body called society, and that of the nervous system, responsible for its coordination.*

Key words: *bank, liquidity, BNM, commercial bank, banking system.*

JEL CLASSIFICATION: G21, G23

INTRODUCTION.

Într-o economie de piață au loc în fiecare zi numeroase tranzacții la inițiativa agenților economici. Pentru bunurile și serviciile (importate/exportate), inclusiv pentru instrumentele financiare se plătesc bani fie fizic, sub formă de monedă, fie sub forma de depozite menținute la bănci, fiind posibilă necesitatea utilizării de credit. Băncile trebuie să fie gata oricând să onoreze instrucțiunile de plată emise de clienții lor cu toate că ele sunt adeseori în situația de a face față diferențelor de timp între momentul recepționării încasărilor și cel al efectuării plăților, fie prin încheierea unor tranzacții pe piețele inter-bancare, fie prin apelarea la creditul acordat de către băncile centrale pentru a-și acoperi penuria de lichiditate. Sistemul financiar bancar are ca obiect instrumentele și tehnicile de plată și reprezintă un domeniu de pregnanță importantă în desfășurarea operațiunilor economice și financiare în economia de piață. Evoluțiile în domeniu, care au fost determinate atât de creșterea considerabilă a dimensiunilor fluxului de plăți și respectiv de eforturi organizatorice de a opera cu maximă eficiență, dar și cu tehnologii noi angajate în domeniu au condus la constituirea unui segment independent de abordare științifică a sistemului bancar. Sistemul financiar bancar ca o parte specifică a relațiilor monetare privind instrumentele și tehnicile de plată s-a dezvoltat puternic fiind susținut de tehnologia modernă, de progresele intense ale informaticii și telecomunicațiilor.

MATERIALS AND METHODS.

Drept ca metodă de cercetare și analiză am utilizat sursele veridice precum BNM și site-urile băncilor comerciale. Ca urmare am dedus concluzii necesare cu variabile corespunzătoare.

RESULTS AND DISCUSSIONS

Totalitatea băncilor care funcționează într-o economie formează **sistemul bancar**. Băncile reprezintă principalii intermediari financiari care concentrează mijloace de plată și acordă credite, facilitând formarea capitalului disponibil în economie.

Structura sistemului bancar a RM, o putem prezenta în **figura 1**:

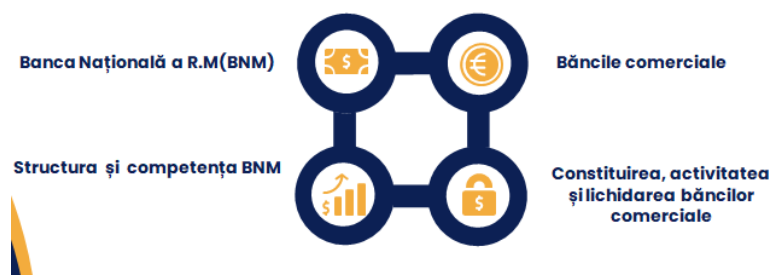

Figura.1. Structura sistemului bancar

Din cadrul componentelor sistemului bancar al RM două tipuri de bănci: BNM și băncile comerciale.

Banca Națională a Moldovei este o persoană juridică publică autonomă responsabilă față de Parlamentul Republicii Moldova. Obiectivul fundamental al Băncii Naționale a Moldovei este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Atribuțiile de bază a BNM sunt: stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat; acționează ca bancher și agent fiscal al statului; licențiază, supraveghează și reglementează activitatea instituțiilor financiare; constituie, licențiază, operează, reglementează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, în condițiile stabilite de lege, și promovează funcționarea stabilă și eficientă a acestora; activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale; stabilește regimul cursului de schimb al monedei naționale; păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului; întocmește balanța de plăți a statului; etc.

Conform prevederilor legii cu privire la BNM, guvernarea corporativă a BNM include 2 niveluri de control conform **figurii 2**:

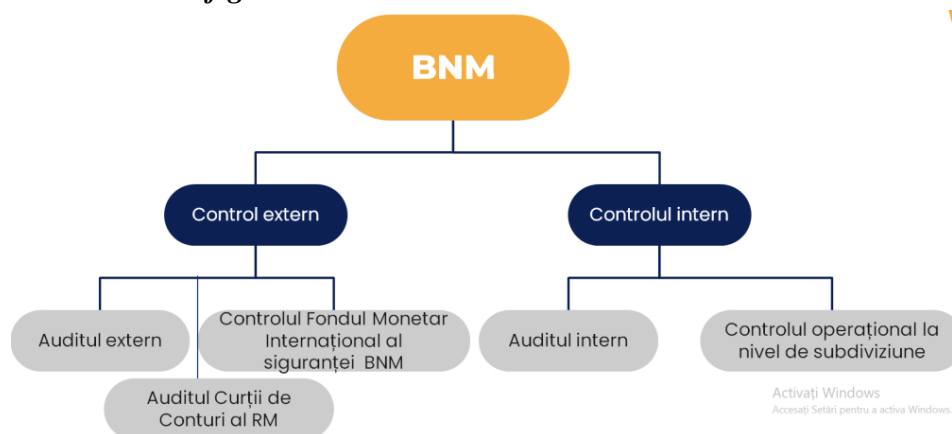

Figura.2. Nivelurile de control a BNM.

Conform surselor veridice cercetate am evidențiat competențele principale a BNM a RM:

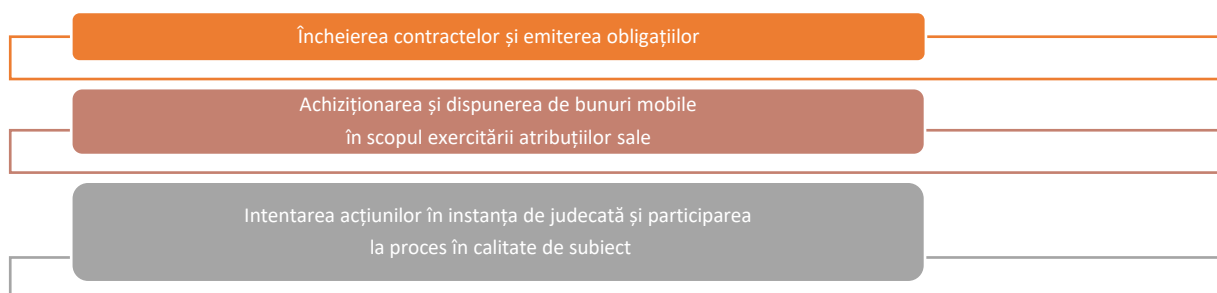

Figura.3.Competențele BNM

Băncile comerciale reprezintă al doilea nivel al sistemului bancar. Bănci apte de a înlocui toate activitățile, atât la nivel național cât și internațional .

Principalele funcții ale băncilor comerciale :acumularea și mobilizarea capitalului bănesc; intermedierea în operațiunile de creditare; efectuarea decontărilor și plăților; crearea instrumentelor de plată; organizarea emisiunii și plasării valorilor mobiliare; servicii de consulting;

Lista băncilor comerciale licențiate în RM sunt prezente în *figura 4*:

1. Banca Comercială „COMERȚBANK” S.A.
2. Banca Comercială „ENERGBANK” S.A.
3. Banca Comercială „EuroCreditBank” S.A.
4. Banca Comercială „EXIMBANK” S.A.
5. Banca Comercială „Moldindconbank” S.A.
6. Banca comercială „MOLDOVA - AGROINDBANK” S.A.
7. Banca Comercială „ProCredit Bank” S.A.
8. Banca Comercială Română Chișinău S.A.
9. Banca Comercială „VICTORIABANK” S.A.
10. „Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
11. OTP Bank S.A.

Figura.4.Bănci comerciale licențiate a RM

În urma unui studiu am evidențiat în *figura 5* cele mai profitabile bănci ale RM în 2021.

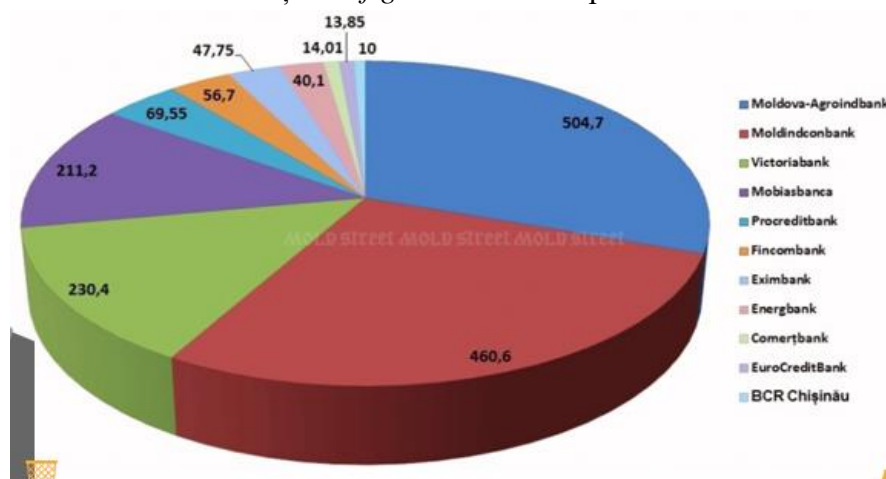

Figura.5.Cele mai profitabile bănci comerciale a RM, 2021

De asemenea în cadrul studiului individual am analizat clasamentul băncilor comerciale după profitul obținut în anul 2021, astfel am clasificat băncile cu profit primordial în *figura 6*.

Bank name	Profit
Moldinconbank	160,7 mln. lei
Moldova-Agroindbank	158 mln. lei
Mobiasbank	94,3 mln. lei
Victoriabank	42,4 mln. lei

Figura.6. Clasamentul băncilor după profit

CONCLUZIE

Tema abordată este o temă mult prea amplă pentru a cuprinde toate informațiile, nuanțele dar pe măsura posibilității lucrarea formează un nucleu al mecanismului de bază bancar. Astfel am abordat instrumentul principal activității bancare, capitalul, forța motrică, în general, în economia de piață. Banca fiind cea care minuire acest instrument și de minuirea adecvată a acestui instrument depinde starea economică și bunăstarea unei țări întregi. Nu degeaba falimentarea unei banci aduce după sine un dezastru în economie și populației țării. Ca concluzie reiesă că sistemul financiar bancar se poate manifesta pe deplin doar într-o economie liberă, într-o economie de piață. Ca dovadă a acestui lucru este creșterea vertiginoasă a numărului băncilor odată cu încercarea de a trece a Republicii Moldova spre o economie liberă, economie de piață.

Republica Moldova a avut progrese economice foarte modeste dacă facem o comparație regională, totuși sistemul nostru bancar a fost mai permanent lăudat pentru o performanță foarte bună. Băncile moldovenești mai au și privilegiul de a fi într-un oarecare mod protejate de concurența băncilor din exterior. Mai mult ca atât, concurența domestică dintre bănci este practic inexistentă, cel puțin nu se prea observă.

În concluzie aș putea spune ca deficiențele pe care le putem depista în sistemul bancar din Republica Moldova sunt rezultatul tratamentului preferențial al băncilor de către stat și organele abilitate a acestuia care nu își permit să impună reformele și alinierea standardelor bancare autohtone cu cele europene pentru a nu dispersa oaza de stabilitate din economia moldovenească. Totuși această strategie poate fi costisitoare pe termen lung, în contextul schimbărilor structurale din lume și a evoluțiilor interne (mă refer în primul rând la o scădere continuă a populației).

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

www.bnm.md

Coordonator științific: MĂRGINEANU Aureliu, dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: aurelmargineanu@mail.ru